

Den 19. april 2012

FOLKETINGETS
OMBUDSMAND

Inspektion af detentionen i Narsaq den 25. august 2006

OPFØLGNING

J.nr. 2006-1067-618/PK3

Indholdsfortegnelse

Ad 3.	Møblering af celler	2
Ad 4.	Vejledning til detentionsanbragte om rettigheder og pligter	2
Ad 5.	Andre forhold	4
Ad 6.	Sager til gennemsyn	4
Ad 6.1.1.	Tilbageholdte og domfældte	5
Ad 6.1.2.	Bestemmelser om detentionsanbringelse af berusere – Politimesteren i Grønlands dagsbefaling nr. 1 af 20. april 2004	6
Ad 6.3.	Udstrækning af pligten til at føre detentionsblanketter mv.	7
Ad 6.4.	Udskrift af kriminalregistret	8
Ad 6.5.	Lægeundersøgelse	9
Ad 6.5.1.	Formuleringen af konklusion i lægeerklæringen (dagsbefalingens bilag 1)	11
Ad 6.6.	Visitation	12
Ad 6.7.	Tilsyn med berusere mv.	13
Ad 6.8.	Løsladelse	15
Ad 6.9.	Orientering til forældre mv. til unge detentionsanbragte	15
	Opfølgning	16
	Underretning	17

Den 21. februar 2008 afgav Folketingets Ombudsmand den endelige rapport om inspektionen den 25. august 2006 af detentionen i Narsaq. I rapporten bad ombudsmanden politiet i Narsaq og Politimesteren i Grønland om oplysninger mv. vedrørende nærmere angivne forhold. Ombudsmanden bad om, at oplysningerne blev sendt hertil gennem Justitsministeriet med henblik på, at ministeriet kunne komme med bemærkninger hertil.

Ombudsmanden modtog herefter breve/udtalelser af 1. december 2009 fra politiet i Narsaq (samt et udateret notat modtaget af Politimesteren i Grønland den 3. november 2009), af 8. december 2009 og 2. februar 2011 fra Politimesteren i Grønland, af 8. april og 7. oktober 2010 fra Direktoratet for Kriminalforsorgen og af 21. november 2011 fra Justitsministeriet.

Jeg skal herefter meddele følgende:

Ad 3. Møblering af celler

Til orientering for politiet i Narsaq oplyste ombudsmanden i rapporten, at der den 23. august 2007 var rejst to sager om politiets anvendelse af ikke-møblerede detentionsceller til længerevarende anbringelser af tilbageholdte/domfældte (j.nr. 2007-2873-618 og 2007-2874-618).

Jeg kan i fortsættelse heraf oplyse, at de konkrete sager blev afsluttet den 22. september 2008 med kritik og henstilling til følge, mens de generelle spørgsmål, som udsprang heraf, (for størstedelens vedkommende) blev afsluttet den 10. februar 2009.

Hvad sagernes nærmere indhold angår, henviser jeg til Folketingets Ombudsmands hjemmeside, www.ombudsmanden.dk, under "Nyt og presse", "Arkiv", "2009".

Ad 4. Vejledning til detentionsanbragte om rettigheder og pligter

Ombudsmanden bad politiet i Narsaq om at oplyse, om vejledningen rutinemæssigt udleveres til de detentionsanbragte, hvilket politiet har besvaret benægtende.

Justitsministeriet har henholdt sig til, at Politimesteren i Grønland har indskærpet over for politiet i Narsaq, at alle detentionsanbragte skal have vejledningen udleveret, hvorfor ministeriet ikke finder anledning til at foretage sig yderligere.

Jeg har ligeledes noteret mig politimesterens indskærpelse og foretager mig heller ikke mere på dette punkt.

Ombudsmanden anførte i rapporten, at den nævnte vejledning – i modsætning til direktoratets vejledning om fuldbyrdelse af frihedsberøvende foranstaltninger (ligeledes fra januar 2002) – ikke indeholder oplysninger om udlevering af inventar (men kun om udlevering af egne ejendele/penge). Og ombudsmanden gjorde Direktoratet for Kriminalforsorgen bekendt hermed og meddelte over for direktoratet, at han gik ud fra, at direktoratet ville indføre en bemærkning herom i vejledningen, når denne på et tidspunkt skulle revideres.

Justitsministeriet har anført følgende herom:

”Direktoratet for Kriminalforsorgen har ved e-mail af 7. oktober 2010 oplyst, at direktoratet ikke påtænker at revidere vejledningen og har bl.a. henvist til, at det nu fremgår af § 11 i Politimesteren i Grønlands bekendtgørelse nr. 321 af 29. marts 2010 om tilbageholdte og domfældte i politiets detentioner, at indsatte skal tilbydes, at detentionslokalet udstyres med inventar, medmindre sikkerhedsmæssige hensyn undtagelsesvis taler herimod. Der henvises i øvrigt til e-mailen af 7. oktober 2010.

Set i lyset heraf vil Justitsministeriet på et kommende møde med Politimesteren i Grønland og Direktoratet for Kriminalforsorgen om politiets detentioner i Grønland drøfte spørgsmålet om, hvordan de indsatte vejledes om udlevering af inventar, således at det som nævnt i inspektionsrapporten sikres, at møblementet bliver brugt, at de indsatte passer på møblementet, og at dette kan udskiftes om nødvendigt.”

Jeg har noteret mig det oplyste og beder Justitsministeriet om at underrette mig om resultatet af drøftelserne.

Ad 5. Andre forhold

Ombudsmanden bad politiet i Narsaq om at oplyse, hvor længe de personer, der er anbragt i detentionen, og som ikke er berusere, har mulighed for ophold i fri luft.

Politiet i Narsaq har oplyst, at de tilbageholdte har mulighed for ophold i fri luft en halv time dagligt.

Politimesteren i Grønland har ikke udtalt sig herom, men Justitsministeriet har med henvisning til den nyeste version af politimesterens dagsbefaling (af 28. juni 2011), pkt. 5.9 – hvori der henvises til politimesterens bekendtgørelse nr. 321/2010 – anført, at det fremgår af bekendtgørelsens § 15, stk. 1 og 2, at indsatte har ret til at tilbringe mindst 1 time i fri luft, medmindre det undtagelsesvist er uforeneligt med politiets varetagelse af sikkerhedsmæssige hensyn.

Justitsministeriet er endvidere gået ud fra

”at der forholdes i overensstemmelse hermed for personer, der er anbragt i detentionen i Narsaq, og som ikke er berusere, og ministeriet finder derfor ikke anledning til at foretage sig yderligere”.

Jeg har noteret mig det, som Justitsministeriet har anført, og jeg har heller ikke grundlag for at foretage mig yderligere. Jeg henviser til, at det andetsteds i Justitsministeriets udtalelse af 21. november 2011 fremgår, at Politimesteren i Grønland har modtaget en kopi af udtalelsen, og at jeg på denne baggrund går ud fra, at politimesteren vil indskærpe eller har indskærpet denne pligt over for politiet i Narsaq.

Ad 6. Sager til gennemsyn

Ombudsmanden anførte i rapporten, at den indsatte (ikke-beruser) i én af de syv sager om ikke-berusere, som undersøgelsen omfatter, blev tilbageholdt i detentionen i 73 dage inden han – den 23. juni 2006 – blev overført til Anstalten for Domfældte i Nuuk (Ap.nr. 24/06). Jeg gik i rapporten ud fra, at den pågældende forinden havde modtaget dom fra kredsretten.

Politimesteren i Grønland har (i e-mail af 2. februar 2011) oplyst, at den pågældende – der den 11. april 2006 blev anbragt i detentionen og efterfølgende blev tilbageholdt grundet en verserende voldssag – den 24. april 2006 blev idømt 4 måneders anbringelse i anstalt for domfældte, og at han (fortsat) var indsat i detentionen, indtil overførslen fandt sted.

Dette har jeg noteret mig.

Ad 6.1.1. Tilbageholdte og domfældte

Om det retlige grundlag for anbringelsen af domfældte i en grønlandsk detention – et grundlag som ombudsmanden i tidligere inspektionssager har karakteriseret som værende upræcist – har Justitsministeriet i udtalelsen af 21. november 2011 oplyst

- at den grønlandske retsplejelov, som trådte i kraft den 1. januar 2010, nu indeholder hjemmel til, at justitsministeren, eller den som ministeren bemyndiger dertil, kan fastsætte nærmere regler for behandlingen af tilbageholdte i politiets detentioner
- at Kriminalforsorgen i Grønland herefter har udstedt bekendtgørelse nr. 1176 af 7. december 2009 om tilbageholdte (jf. retsplejelovens §§ 380 og 383)
- at den grønlandske kriminallov, der ligeledes trådte i kraft den 1. januar 2010, indeholder hjemmel til, at dømte i særlige tilfælde kan anbringes i politiets detentioner (jf. lovens § 195, stk. 2)
- at Kriminalforsorgen i Grønland i den forbindelse har udstedt bekendtgørelse nr. 1173 af 7. december 2009 om fuldbyrdelse af en foranstaltning med anstaltsanbringelse i detention, og
- at Politimesteren i Grønland har udstedt bekendtgørelse nr. 321 af 29. marts 2010 om tilbageholdte og domfældte i politiets detentioner.

Jeg har noteret mig, at der nu er tilvejebragt et sikkert retligt grundlag for anbringelse af ikke-berusere i politiets detentioner.

Ombudsmanden orienterede i rapporten politiet i Narsaq om, at han i forbindelse med inspektionen af detentionen i Nuuk (ligeledes i august måned 2006) havde indledt en undersøgelse af, om den nye bekendtgørelse om anstaltsophold i Grønland (fra 2006) var blevet kundgjort korrekt.

Jeg kan i fortsættelse heraf oplyse, at ombudsmanden har behandlet og afsluttet dette spørgsmål i et særskilt brev af 9. februar 2010 til Justitsministeriet, hvormed han er-

klærede sig enig med Direktoratet for Kriminalforsorgen og Justitsministeriet i, at bekendtgørelsen burde have været kundgjort i Lovtidende.

Ad 6.1.2. Bestemmelser om detentionsanbringelse af berusere – Politimesteren i Grønlands dagsbefaling nr. 1 af 20. april 2004

Ombudsmanden bemærkede i rapporten, at han ved gennemgangen af anholdelsesprotokollen, jf. pkt. 6.3 om belægget i detentionen, havde noteret sig, at Ap.nr. 66/05, der blev anholdt den 16. september 2005 som beruser, en halv time efter blev "løsladt på bopælen til konen".

Ombudsmanden bad politiet i Narsaq om at oplyse, om alle sådanne anholdelser bliver optaget i anholdelsesprotokollen. Ombudsmanden bad i benægtende fald – hvis det var muligt – politiet i Narsaq om at oplyse, i hvilken udstrækning politiet har anvendt denne fremgangsmåde i perioden fra den 1. september 2006 til den 1. juli 2007. Og ombudsmanden anførte endvidere, at han i rapporten om inspektionen af detentionen i Paamiut havde stillet det samme spørgsmål.

Politiet i Narsaq har svaret, at alle berusere, der indsættes i detentionen, bliver indført i anholdelsesprotokollen uanset hvor kortvarig eller midlertidig indsættelsen måtte være, mens berusere, som køres "direkte hjem", ikke bliver indført i anholdelsesprotokollen.

Politiet har om Ap.nr. 66/05 (som ifølge anholdelsesprotokollen blev "løsladt til bopælen til konen") oplyst, at den pågældende var anholdt som beruser med henblik på indsættelse i detentionen, men at hans hustru kom til, mens han var til lægekontrol, og at hun indvilligede i, at politiet kørte ham hjem i stedet for at anbringe ham i detentionen.

Politiet i Narsaq har ikke oplyst, i hvilken udstrækning (i den i rapporten angivne periode fra den 1. september 2006 til den 1. juli 2007) fremgangsmåden med at køre berusere hjem i stedet for at indsætte dem i detentionen har været benyttet – formentlig fordi disse personer netop ikke indføres i anholdelsesprotokollen, og det derfor umiddelbart ikke er muligt at redegøre herfor flere år efter.

Politiet har derimod oplyst, at der i den ovennævnte periode på 10 måneder ifølge anholdelsesprotokollen "kun" har været 69 berusere indsat i detentionen (jeg ser her ved bort fra de 8 personer, som politiet har angivet ved en fejl er indført i anholdelsesprotokollen som berusere).

Justitsministeriet har henvist til politiets oplysninger.

Jeg har noteret mig politiets oplysninger. Hvis det opgjorte tal for detentionen i Narsaq sammenlignes med det tilsvarende tal for detentionen i Qaqortoq – hvor der i en periode på mere end 9 måneder kun var 10 berusere anbragt i detentionen – er tallet højt.

Jeg er dog opmærksom på, at det snarere er tallet for Qaqortoq, som er forbavsende lille, jf. også ombudsmandens rapport om inspektionen dér af 2. juli 2008 (pkt. 6).

Jeg har noteret mig, at også politiet i Narsaq – i højere grad end før inspektionen – er opmærksom på, at det retlige udgangspunkt for behandlingen af berusere ikke er indsættelse i detentionen, og jeg foretager mig herefter ikke mere på dette punkt.

Ad 6.3. Udstrækning af pligten til at føre detentionsblanketter mv.

Om udstrækningen af pligten til at føre detentionsblanket mv. har Justitsministeriet henvist til sin udtalelse af 9. oktober 2009 i forbindelse med opfølgningen af inspektionen den 20. august 2006 af detentionen i Nuuk.

Jeg henviser ligeledes hertil, jf. opfølgingsrapport af 26. januar 2011 i denne anden inspektionssag (alle inspektions- og opfølgingsrapporter kan læses på Folketingets Ombudsmands hjemmeside – www.ombudsmanden.dk).

Ombudsmanden anførte i rapporten, at det efter hans opfattelse var beklageligt, at politiet i Narsaq i langt størstedelen af de undersøgte tilfælde ikke havde dokumenteret samtlige de forhold, som er opregnet i pkt. 2.8 i politimesterens dagsbefaling, og uddybede dette i rapporten.

Også Justitsministeriet har fundet disse forhold beklagelige, og Justitsministeriet har oplyst, at ministeriet ved at sende en kopi af udtalelsen af 21. november 2011 til Politimesteren i Grønland har indskærpet vigtigheden af, at alle dagsbefalingens pkt. 2.8 foreskrevne forhold dokumenteres på detentionsblanketterne.

Dette tager jeg til efterretning.

Ad 6.4. Udskrift af kriminalregistret

Ombudsmanden bad i rapporten politiet i Narsaq om nærmere oplysninger om praksis for så vidt angår søgning i kriminalregistret. Ombudsmanden henviste til, at han i ingen af de ni tilfælde (om anbringelse af berusere i detentionen) havde modtaget en udskrift af kriminalregistret sammen med de øvrige oplysninger, som der var bedt om.

Politiet har oplyst, at distriktet ikke foretager sådanne søgninger, og Politimesteren i Grønland har på den baggrund oplyst, at det er blevet indskærpet over for politiet i Narsaq, at der skal foretages en søgning i kriminalregistret i overensstemmelse med pkt. 2.8 i dagsbefalingen.

Justitsministeriet har henvist til politimesterens indskærpelse.

Det er beklageligt, at politiet i Narsaq ikke har handlet i overensstemmelse med dagsbefalingens bestemmelser på dette punkt. Jeg tager, ligesom Justitsministeriet, politimesterens indskærpelse til efterretning og foretager mig ikke mere i den anledning.

Ombudsmanden anførte i rapporten, at det kun indirekte fremgik af dagsbefalingens dokumentationsregler i pkt. 2.8, at politiet skal foretage en søgning i kriminalregisteret, jf. bestemmelsen om, at "udskrift af kriminalregistret (...) i mindst to år [skal] opbevares i et særskilt ringbind". Og ombudsmanden oplyste, at han på den baggrund – i rapporten om inspektionen af detentionen i Nuuk – havde henstillet til politimesteren at overveje, om det ville være hensigtsmæssigt, at der i detentionsblanketten var en rubrik til angivelse af, at en sådan søgning var foretaget (og med hvilket resultat).

Politimesteren har i forbindelse med opfølgningen på inspektionen af detentionen i Nuuk oplyst, at det i forbindelse med indførelsen af den elektroniske anholdelsesprotokol (og den elektroniske detentionsblanket) blev overvejet, om der skulle indføres en "særskilt rubrik til KR-udskrifter". Efter politimesterens opfattelse var det dog tilstrækkeligt, at det af dagsbefalingen fremgår, at en udskrift af kriminalregisteret skal udskrives og opbevares sammen med detentionsblanketten i to år.

Ombudsmanden har i opfølgingsrapport af 26. januar 2011 (detentionen i Nuuk) taget til efterretning, at politimesteren har efterkommet henstillingen og har noteret sig resultatet af politimesterens overvejelser.

Ad 6.5. Lægeundersøgelse

Om tidspunktet for lægeundersøgelsen i to sager anførte ombudsmanden i rapporten følgende:

”I to tilfælde har lægeundersøgelsen fundet sted efter indsættelsen i detentionen (Ap.nr. 15/06 og 24/06) – henholdsvis ca. 2 timer og 26½ time herefter. I begge tilfælde blev undersøgelsen foretaget på Narsaq Sygehus. Politiet har i detentionsblanketten om den førstnævnte skønnet at denne var beruset (i middel grad); den sidstnævnte er et af de to tilfælde hvor detentionsblanketten ikke indeholder oplysning om at der har fundet lægetilsyn sted. Hverken detentionsblanketten eller anholdelsesprotokollen indeholder oplysninger som tyder på at den sidstnævnte var påvirket af alkohol. Lægen har i lægeerklæringen bemærket at den pågældende er ”egnet til detention” uanset at den undersøgte på dette tidspunkt har været anbragt i detentionen i mere end et døgn.”

Ombudsmanden bad på den baggrund politiet i Narsaq om nærmere oplysninger om (baggrunden for) tidspunktet for lægetilsynet i de to sager. Han bad desuden politiet – hvis det på daværende tidspunkt var muligt – om at oplyse, hvilke oplysninger den undersøgende læge har modtaget forud for lægetilsynet i den sidstnævnte sag.

Justitsministeriet har anført følgende herom:

”For så vidt angår ap.nr. 15/06, kan Justitsministeriet henvise til politiet i Narsaqs udtalelse, hvoraf fremgår, at den anholdende betjent har oplyst, at lægetilsynet først kunne foretages efter 2 timer, idet den detentionsanbragte blev anholdt for vold mod sin samlever, og samleveren således først skulle tilses af samme læge, før undersøgelsen af den detentionsanbragte kunne foretages.

Politiet i Narsaq har vedrørende ap.nr. 24/06 oplyst, at der er tale om en voldsag, hvor den detentionsanbragte efterfølgende blev fremstillet i retten og tilbageholdt, og at den anholdende betjent ikke har kunnet erindre, hvorfor lægetilsynet først skete 26½ time efter indsættelsen i detentionen. Politiet i Narsaq har i sin supplerende udtalelse af 1. december 2009 oplyst, at følgende fremgår af døgnrapporten ’Aftale med chefdistriktslægen, Kent Kleinschmidt for udfærdigelsen af attest for indsættelsen i detentionen. Lægen havde ikke tid pt. kunne klare undersøgelsen ca. kl. 1500 i dag’.”

Jeg har noteret mig det, som politiet og Justitsministeriet har anført.

Hvad den sidstnævnte sag angår, har jeg noteret mig, at det på nuværende tidspunkt ikke er muligt at få svar på, hvorfor lægeundersøgelsen tilsyneladende først har fundet sted dagen efter anholdelsen – og altså på et tidspunkt, hvor der formentlig ikke har været noget faktisk behov herfor.

Ombudsmanden havde i et enkelt tilfælde kun modtaget (kopi af) lægeerklæringens første side (Ap.nr. 43/06), og han bad derfor politiet i Narsaq om også at sende mig side 2.

Det fremgår af udtalelserne fra politiet i Narsaq og Justitsministeriet, at lægeerklæringen ikke længere kan fremskaffes, hvilket jeg har noteret mig.

Ombudsmanden bad endvidere politiet i Narsaq om at oplyse, hvor den detentionsanbragte med Ap.nr. 67/05 opholdt sig fra tidspunktet for anholdelsen, og indtil lægetilsynet fandt sted – lægetilsynet fandt sted 20 minutter efter visitationen.

Politiet har oplyst, hvilket Justitsministeriet har henvist til, at den pågældende i overensstemmelse med politiets normale fremgangsmåde på sygehuset har afventet lægens ankomst.

Også dette har jeg noteret mig.

Ombudsmanden anførte i rapporten, at en beruset person ikke må anbringes i detentionen mod lægens eller sundhedspersonens anvisning, jf. dagsbefalingens pkt. 2.2. Han anførte endvidere, at lægen i to tilfælde (Ap.nr. 68/05 og 42/06) umiddelbart synes at have taget – et vist – forbehold i forhold til anbringelse i detentionen.

Hvad det førstnævnte tilfælde angår, henviste ombudsmanden til, at lægen – den 6. september 2005, kl. 19.12 – kun havde fundet den undersøgte "[e]gnet til midlertidig detention" og havde ordineret den pågældende 30 mg fenemal ("i aften"). Ombudsmanden henviste endvidere til, at den pågældende først blev løsladt næste dag kl. 08.00, og at lægens forbehold umiddelbart ikke syntes at have haft nogen indflydelse på politiets håndtering af detentionsanbringelsen (heller ikke for så vidt angår det efterfølgende tilsyn med den pågældende).

Ombudsmanden bad under henvisning til disse forhold politiet i Narsaq om nærmere oplysninger om denne detentionsanbringelse.

Jeg må, hvad denne sag angår, konstatere, at det på nuværende tidspunkt ikke er muligt at få nærmere oplysninger. Og jeg foretager mig derfor ikke mere i denne konkrete sag.

Ap.nr. 42/06

Ombudsmanden bad også politiet i Narsaq om nærmere oplysninger om denne anbringelse i detentionen, idet han henviste til, at (chef)lægen – i modsætning til hvad han havde gjort i de øvrige tilfælde, som er omfattet af undersøgelsen, og hvor han havde forestået lægetilsynet – ikke havde skrevet ”egnet til detention” under pkt. c i konklusionen, men var stoppet ved pkt. b og (ved et ja i rubrikken ud for dette spørgsmål) havde anført at der var behov for yderligere undersøgelse.

Ombudsmanden anførte endvidere i rapporten, at den pågældende – sådan som lægen havde formuleret sig – næppe burde have været anbragt i detentionen, uden at der (forinden) havde fundet yderligere undersøgelser sted (jf. dagsbefalingens pkt. 2.2).

Politiet i Narsaq har oplyst, at de anholdende (danske) betjente ikke længere befinder sig i Grønland. Politiet har imidlertid også oplyst, at det af døgnrapporten fremgår, at (chef)lægen ”skønnede (...) egnet til indsættelse i detentionen”, og politiet har anført, at lægen efter politiets opfattelse må ”have sovet i timen”, og at det må være en fejl fra lægens side, ”at der ikke står ’egnet til detention’ i lægeerklæringen”.

Justitsministeriet har ikke (udtrykkeligt) forholdt sig til disse oplysninger fra døgnrapporten (og til politiets bevisvurdering). Jeg forstår imidlertid ministeriets udtalelse på den måde, at det har været ministeriets mening at tilslutte sig politiets vurdering.

Også jeg finder det nærliggende at lægge til grund, at (chef)lægen ved en fejl er kommet til at skrive ja ud for spørgsmålet om, hvorvidt undersøgte umiddelbart bør undersøges yderligere.

Ad 6.5.1. Formuleringen af konklusion i lægeerklæringen (dagsbefalingens bilag 1)

Ombudsmanden henstillede i rapporten, at Politimesteren i Grønland overvejede, om der var behov for en ændring af formuleringen af et spørgsmål i dagsbefalingens bilag

1 (det første spørgsmål i afsnittet med lægens konklusion: "Undersøgtes tilstand skønnes ikke behandlingskrævende"). Og ombudsmanden bad politimesteren om at oplyse, hvad henstillingen førte til.

Politimesteren i Grønland har oplyst, at spørgsmålet i lægeerklæringens konklusion er ændret, således at spørgsmålet nu er positivt formuleret ("Skønnes undersøgtes tilstand at være behandlingskrævende?"), og at ændringen er indført med dagsbefalingen af 2. maj 2008.

Dette tager jeg til efterretning.

Ad 6.6. Visitation

Ombudsmanden anførte i rapporten, at den detentionsanbragte i alle de tilfælde, hvor den pågældende har fået frataget effekter ved visitationen, har kvitteret for modtagelse heraf ved løsladelsen.

Ombudsmanden anførte endvidere, at der i to tilfælde ikke havde været noget at fratage den detentionsanbragte ved visitationen. Han bad på den baggrund politiet i Narsaq om at oplyse, hvordan den detentionsanbragtes kvittering skulle forstås i et af disse to tilfælde (Ap.nr. 70/05) – der er i dette tilfælde sat tre minusser i rubrikkerne til oplysning om fratagne effekter og fratagne penge (sedler og mønter).

Politiet i Narsaq har oplyst, at meningen har været at vise, at der ikke er frataget noget, og at den indsatte ved sin underskrift har bekræftet dette, hvilket Justitsministeriet har henvist til.

Dette har jeg noteret mig.

Om spørgsmålet om "videregående visitation", jf. dagsbefalingens pkt. 2.3, bemærkede ombudsmanden i rapporten, at der blandt de ni detentionsanbragte berusere var to kvinder (Ap.nr. 67 og 70/05), og at visitationen i det førstnævnte tilfælde ifølge detentionsblanketten blev foretaget af "KMM", og i den sidstnævnte sag af "I?O/LFO" (ombudsmanden bemærkede i rapporten, at han var usikker på et af bogstaverne i de første initialer i den sidstnævnte sag).

Ombudsmanden bad politiet i Narsaq om at oplyse de pågældende tre polititjenestemænds køn. Han bad endvidere om nærmere oplysninger om de to visitationer og politiets praksis for visitation i disse tilfælde.

Politiet i Narsaq har oplyst, at visitationerne af de kvindelige detentionsanbragte (formentlig) er foretaget af tre navngivne mænd, at politiet altid tilstræber at visitationen foretages af en tjenestemand af samme køn som den anholdte, men at dette ikke altid er muligt.

Justitsministeriet har henvist hertil.

Det fremgår ikke af politiets svar, om der rent faktisk har været tale om visitationer, der kan krænke blufærdigheden. Jeg har – på dette sene tidspunkt af inspektionssagen – ikke anledning til at forfølge dette spørgsmål nærmere, men henleder blot (igen) politiets opmærksomhed på bestemmelsen i dagsbefalingens pkt. 2.3, og på den heri angivne mulighed for at foretage en (almindelig) foreløbig visitation kombineret med et skærpet tilsyn.

Jeg har med disse bemærkninger noteret mig svaret.

Ad 6.7. Tilsyn med berusere mv.

Ombudsmanden henviste i rapporten til den tilsvarende rapport om inspektionen den 21. august 2006 af detentionen i Paamiut – nærmere betegnet til et generelt spørgsmål til Politimesteren i Grønland om forståelse af dagsbefalingens minimumsregler for tilsyn med detentionsanbragte.

Ombudsmanden anførte endvidere i rapporten om inspektionen af detentionen i Narsaq, at han ville vende tilbage til politiet i Narsaqs tilsyn med de detentionsanbragte (i de i alt 16 sager, som er omfattet af undersøgelsen), når han havde modtaget politimesterens svar på de ovenstående generelle spørgsmål. Ombudsmanden har i rapporterne efter inspektioner (ligeledes i august måned 2006) af detentionerne i Qaqortoq, Nanortalik og Narsarsuaq skrevet noget tilsvarende.

I rapporten om inspektionen af detentionen i Paamiut anførte ombudsmanden nærmere, at dagsbefalingens retningslinjer (pkt. 2.6) kunne læses således, at der – i detentioner i ikke-døgnbetjente politidistrikter; dvs. alle detentioner i Grønland på nær detentionen i Nuuk – ud over det fysiske tilsyn mindst 4 gange i døgnet i bestemte tidsrum skal føres 8 tekniske tilsyn, hvilket i givet fald ville føre til 12 obligatoriske tilsyn i

døgnet. Ombudsmanden bad om Politimesteren i Grønlands bemærkninger hertil inden ombudsmanden gennemgik detentionsblanketternes afsnit om politiets tilsyn nærmere.

Ombudsmanden anførte dog samtidig i rapporten om inspektionen af detentionen i Paamiut, at han umiddelbart forstod dagsbefalingens minimumsregler om tilsyn med de detentionsanbragte således, at der normalt skal føres tilsyn 8 gange i døgnet: 4 gange ved personligt fremmøde i detentionen og 4 gange ved brug af overvågningsudstyret.

Politimesteren har i forbindelse med opfølgningen af inspektionen i Paamiut anført, at dagsbefalingen skal forstås på den sidstnævnte måde – det vil sige som et krav om mindst 8 tilsyn i døgnet. Politimesteren har endvidere bemærket, at han i forbindelse med revisionen af dagsbefalingen har præciseret, at de tekniske tilsyn som minimum skal foretages en gang i løbet af hvert af følgende tidsrum:

kl. 08.00 til kl. 11.00

kl. 13.00 til kl. 16.00

kl. 18.00 til kl. 22.00, og

kl. 00.00 til kl. 06.00.

Dette har ombudsmanden noteret sig i opfølgningsrapport af 15. februar 2011 (detentionen i Paamiut).

I den ovenfor nævnte opfølgningsrapport har ombudsmanden herefter dels gennemgået politiet i Paamiuts tilsyn med en kvinde, som på tidspunktet for inspektionen var anbragt i detentionen i Paamiut, og som var anbragt dér i en længere periode, dels gennemgået politiets tilsyn i 9 sager om berusere.

Jeg har besluttet ikke at foretage en tilsvarende gennemgang af politiet i Narsaqs detentionstilsyn.

Til orientering for politiet i Narsaq henviser jeg til det tilsvarende afsnit i opfølgingsrapporten om inspektionen af detentionen i Paamiut. Jeg formoder, at de problemstillinger, som jeg har valgt at tage frem efter min gennemgang af politiet i Paamiuts tilsyn med detentionsanbragte personer, også vil kunne være relevante for politiet i Narsaqs tilsyn med detentionsanbragte.

Jeg henviser derfor dette sted alene til det, som jeg allerede har anført (under pkt. 6.5), og hvorefter lægens forbehold for så vidt angår detentionsanbringelsen af Ap.nr. 68/05 umiddelbart ikke syntes at have haft nogen indflydelse på politiets håndtering af detentionsanbringelsen og herunder politiets tilsyn med den pågældende. (Lægen havde kun fundet den undersøgte "[e]gnet til midlertidig detention" og havde ordineret den pågældende 30 mg fenemal ("i aften").

Ad 6.8. Løsladelse

Ombudsmanden orienterede i rapporten om, at han i den tilsvarende rapport om inspektionen af detentionen i Nuuk havde noteret sig, at løsladelsestidspunktet ikke var omfattet af dokumentationskravet i dagsbefalingens pkt. 2.8, og at han havde bedt Politimesteren i Grønland om en udtalelse om hensigtsmæssigheden heraf.

Ombudsmanden har i opfølgingsrapporten af 26. januar 2011 vedrørende inspektionen af detentionen i Nuuk taget til efterretning, at løsladelsestidspunktet i forbindelse med revisionen af dagsbefalingen er blevet omfattet af dokumentationskravet i pkt. 2.8.

Ad 6.9. Orientering til forældre mv. til unge detentionsanbragte

Ombudsmanden bemærkede i rapporten, at der blandt de 16 personer (heraf 9 berusede), som var omfattet af undersøgelsen, var én under 18 år, og at den pågældende – en pige – på tidspunktet for detentionsanbringelsen kun var 14 år gammel (Ap.nr. 70/05).

Da det ikke fremgik af de foreliggende oplysninger, om der var sket underretning af hjemmet og de sociale myndigheder om anbringelsen i detentionen af denne unge pige, bad ombudsmanden politiet i Narsaq om nærmere oplysninger herom.

Politiet har oplyst, at den pågældende, der blev antruffet "meget beruset" på svalegangen ved bopælen, blev taget med og kørt til sygehuset til undersøgelse og herefter indsat i detentionen, idet dette var den eneste mulighed, da politiet af erfaring vidste,

at den pågældende ikke var "til at have med at gøre" når hun var beruset (ej heller for socialforvaltningen). Politiet har endvidere oplyst, at der ikke var nogen til stede i hjemmet.

Justitsministeriet har alene refereret politiets oplysninger.

Jeg har noteret mig politiets oplysninger om den pågældende detentionsanbringelse – herunder at politiet ikke har underrettet de sociale myndigheder herom.

Dette er efter min opfattelse beklageligt. Det er endvidere min opfattelse, at Justitsministeriet burde have påtalt dette.

Det er min opfattelse, at den omstændighed at de sociale myndigheder erfaringsmæssigt ikke har kunnet styre barnet når hun var beruset, ikke kan give politiet grundlag for at undlade at underrette de sociale myndigheder. Jeg henviser til, at sigtet med underretningspligten må antages at række langt videre end til den praktiske varetagelse af det berusede barn/den berusede unge.

Ombudsmanden orienterede i rapporten politiet i Narsaq om, at han i rapporten om inspektionen af detentionen i Nuuk havde henstillet til Politimesteren i Grønland at overveje, om der var grundlag for at føje en rubrik til detentionsblanketten til brug for angivelse af den pligtmæssige underretning af de sociale myndigheder (og for så vidt angår berusere, underretning af hjemmet) vedrørende unge under 18 år, der anbringes i detentionen som berusere eller anholdes som sigtet. Tilsvarende gjaldt spørgsmålet om, hvorvidt dokumentationskravet i dagsbefalingens pkt. 2.8 bør omfatte denne pligt.

Politimesteren har som svar henvist til, at der med indførelsen af den elektroniske anholdelsesprotokol (og detentionsblanket) er indsat en sådan rubrik vedrørende underretning af forældre/sociale myndigheder, og at denne oplysning også er tilføjet i dagsbefalingens pkt. 2.8 (om dokumentationskrav). Ombudsmanden har i opfølgingsrapporten om detentionen i Nuuk taget dette til efterretning.

Opfølgning

Jeg har under pkt. 4 bedt Justitsministeriet om oplysninger, men anser i øvrigt sagen om inspektionen af detentionen i Narsaq for afsluttet.

Underretning

Denne opfølgingsrapport sendes til politiet i Narsaq, Politimesteren i Grønland, Kriminalforsorgen i Grønland, Direktoratet for Kriminalforsorgen, Justitsministeriet, Rigspolitichefen og Folketingets Retsudvalg.

Jørgen Steen Sørensen
